

19.^{æk}korrika
EUSKAHALDUN!

Urepeletik Bilbora • 2015eko martxoaren 19tik 29ra

**UNITATE
DIDAKTIKOA**
3-6 URTE

SARRERA OROKORRA

HELBURUA:

Euskararen erabilera sustatzea eta indartzea. Helburu berarekin lanean diharduen AEK-k antolatutako KORRIKA ekimenaren zergatiak eta beharraz ohartzea.

IRAUPENA:

KORRIKA 19 martxoaren 19an hasiko da Urepelen, eta martxoaren 29an amaituko da Bilbon.

KORRIKAren unitate didaktikoak bi asteko iraupena izango du (11 egun eta aurre-prestaketa).

Betiere, irakasleen esku geratuko da unitatea bete-betean jarraitzea edo egun gutxiagotan burutzea.

PROZEDURA:

Bi asteko proposamena da hau, baina ez da ahaztu behar malgutasun osoa dagoela unitatea erabiltzeko garaian, jarduerak solteak baitira. Horrela, beraz, norberaren gustura antola daiteke lanketa.

Jarduera bakoitza garatzeko zenbat egun edo saio erabili jakiteko gomendioa ere bertan duzue.

Proposatzen diren jarduerak ez dira soilik Euskara arloan egiteko. Euskararen normalizazioa edozein jakintza-arlotako irakasleen ardura ere badenez, ikastetxeko irakasle eta gainerako hezitzaileen esku-hartzea oso garrantzizkoa izango da helburuak lortzeko garaian.

EGITURA:

Unitatea adinaren arabera antolatuta dago. Adin-tarte bakoitzari egokia zaion lanketa proposatzen da.

- Haur Hezkuntza (Hegoaldean) eta Ama Eskolan (Iparraldean) lantzekoa.
- 6-8 urtekoekin lantzekoa. (LH 1.zikloa)
- 8-10 urtekoekin lantzekoa. (LH 2.zikloa).
- 10-12 urtekoekin lantzekoa. (LH 3.zikloa).
- 12-18 urtekoekin lantzekoa. (DBH eta DBHO)

KIDETZE-PLANA:

Plangintza honek ikasle helduak eta gazteagoak kidezeko proposamena egiten digu. Ikasle helduenak gaztetxoengana joango dira ipuina lantzeraz.

Ipuina kontatzeko garaian, hain zuzen, ikasle helduagoak ipuin-kontalari eta antzezle bihurtuko ditugu. Kidezearen helburuak honako hauek dira:

- Elkarrekintzaren bitartez ikasle txiki eta nagusien euskara-erabileran eragitea.
- Ikastetxearen hizkuntz normalizazioan ikasle nagusiak subjektu aktiboak izatea eta ez hartzaile pasibo huts, horretarako ikasle helduenen protagonismoa bultzatzen da.
- Ikasle nagusiek ardurak eta konpromisoak har ditzaten bultzatzea.
- Ekintza honen bidez motibazioa indartzea, batez ere, ikasle nagusiekin.
- Ahozketasunaren lanketan jardutea. Kontuan hartu unitatea adinen arabera banatu dugula, baina asmoa ez dela, inondik inora, bakoitza bere jardunean ibiltzea besteenaz ohartu barik. Zilegi da ekintza elkarrekin egitea; kidezea da horren adibide bat.

Amaiera-ekitaldian zein sarrera-irteeretan antola daitezkeen ekintza osagarri guztiak, beraz, ikastetxe osoari zuzendutakoak izan daitezten ahalegintzea komeni da.

- KORRIKA 19ren leloa "Euskahaldun" denez, bakoitzaren ahalmenak uztartzea ere atera da Unitateko xede nagusitzat, kidezearekiko lotura zuzenak edukiz.

EGILEA

Xan Aire

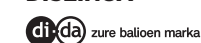
KOORDINAZIOA

Kristina Boan
(Euskal Herriko Ikastolak)

ESKER BEREZIAK

Kanaldude, Kike Amonarriz, Peio Irigoieni.

DISEINUA

IRAKASLEARENTZAKO ORIENTABIDEAK

ZER DA IRAKASLEAK UNITATE DIDAKTIKOAN AURKI DEZAKEENA?

SARRERA-GIDA

Atal honetan lanerako proposatutako material guztiaren aurkezpena egiten zaio irakasleari: lanaren helburu orokorrak, jarduerak, iraupena, lanerako prozedurak eta antolaketa-egitura.

ETAPAREN BEREZITASUNEN ARABERAKO ZIKLOKAKO PROPOSAMENA

Etapako berezitasunak kontuan hartuta, ziklokako planteamendua proposatzen zaio irakasleari; horretarako, adin-tarteari dagozkion jarduera esanguratsuenak hautatu dira. Irakasleek egunerokoan lantzen dutenaren osagarri izan nahi du unitate didaktikoak.

Ziklo bakoitzean egitura berbera jarraitzen da: lehenik, lan-eskema aurkezten da, inplikatzeko duen jarduerarekin lotura eginez (taula formatuan). Eskemak ziklo horretarako proposatutako lanaren berri ematen du: jarduerak eta horien helburu zehatzak, jardueren deskribapena eta

denboralizazioa. Bigarrenik, proposatutako jarduerak agertzen dira. Jarduera horietan ez da soilik tutorea edota hizkuntz irakaslea inplikatzeko bilatzen, beste diziplina-arloak lantzen dituztenak ere parte-hartzaile bihurtu nahi dira: musika-irakaslea, plastika arloko irakaslea...

HAUR HEZKUNTZARI dagokionez, ipuina bilakatzeko dugu ardatz. Jarduna emankorra suerta dakigun, ipuina lantzeko baliatzen dugun metodologia izango da gakoa. Ez dauka zentzurik umeak entzule huts izatea; ipuinaren dramatizazioaren bitartez, ipuinaren protagonista bihurtu behar ditugu, ipuina eta horrek helarazi nahi duen mezua bere egin ditzatela; horretarako, gure lana ulermen eta elkarrizketara bideratuko dugu. Ipuinaren istorioak eta ipuinaren pertsonaia nagusia den Peru Pirata pertsonaia berriz, txikiaren ahalmenaz gogoetaztera eramango gaitu.

Hala ere, ez da hausnarketarik lortuko ikasleek ipuina entzun-ikusi hutsaz; ezinbestekoa da gaia galdera itxien bidez bideratzea, irakaslea

moderatzaile bihurtzea.

Lekukoaren inguruan, lanketa berezia eraman nahi izan da aurtzen, batez ere sinbologia lantzeko. Hiru jarduera lotuko ditu, sinpleki bada ere.

Jarduera batzuek, **familia lotzea eta motibatzea** ere nahi dute, KORRIKA eta euskararekiko jarrera baikorrak luzatuz, keinu xumeen bidez.

LEHEN HEZKUNTZARI dagokionez, hiru zikloetako bakoitzerako unitate didaktiko bana proposatzen da. Jarduera gehienak nahiko antzekoak diren arren, badira aldatzen direnak.

- Lehen zikloan (6-8 urte) esaterako, ipuinak oraindik toki garrantzitsua izango du. Hala eta guztiz ere, **euskarari buruzko hausnarketan hasteko garaia** ere egokia iruditu zaigu, molde ludikoan eta parte-hartzailean izanez, noski.

- Bigarren zikloan (8-10 urte), ipuinarekin zertxobait lanean jarraituko dute ikasleek,

baina euskararekiko duten konpromisoan gozatzea ere nahi dugu. Horretarako ere, **AEK-k sortutako Korrika-Jokoa adin horretako ikasleei probaraztea egokia iruditu zaigu**, euskara, euskal kultura eta Euskal Herria molde ludikoan josten baititu.

- Hirugarren zikloan (10-12 urte), **“Euskahaldun” leloa izango da ardatz nagusia**, gogoeta sakona eramanez kontzeptu horren inguruan. Ildo horretan ere dugu AEK-k aurtzen sortu dokumentala erabiliko, gaztetxo horiek pertsona ezagunen mezu argiak jaso ditzaten, eta horien konpromisoa ere elikatzeko, argiki utziz ikasle gazteagoentzat, hainbat kontutan erreferente direla (batez ere euskararen erabilpenerako).

IRAKASLEARENTZAKO ORIENTABIDEAK

ZER DA IRAKASLEAK UNITATE DIDAKTIKOAN AURKI DEZAKEENA?

Ziklo horietan guztietan bada errepikatzen den ariketa bat: KORRIKA 19ren ibilbidea.

Jarduera honetan, ibilbidea jarraitzeaz bat, mapa mutua aurkezten da. Aurten, eta eguneko prentsa baliabide ezinhobe delako pentsatzen dugun arren, teknologia berriez baliatzea proposatzen dugu.

Horretarako, AEK koordinakundeak **www.korrika.eus** helbidean erakusgai izango duen GPSa baliatuz, KORRIKA Euskal Herriko bazterretan barrena nondik nora dabilen ikustea proposatzen dugu.

BIGARREN HEZKUNTZARI DAGOKIONEZ, aurreko edizioetan bezalaxe, oraingoan ere ikasle helduenak ipuin-kontalari lanetan arituko zaizkigu. Horretarako, kidetze-estrategia erabiliko dugu.

Bestalde, KORRIKA 19ak eta "Euskahaldun" leloak ere toki garrantzitsua izango dute, hausnarketarako hari luzea emango baitute. Ibilbidea lantzerakoan, KORRIKA 19ren abiapuntua azpimarratzeko tartea ere eskainia zaio: **Urepele herria**

eta bertako hizkuntza-egoera hobeki ezagutzeko aukera izango dute ikasleek, azaletik bada ere. Horrez gain, euskaraz gozatzeko xelebrekiak biltzen dituen **Ahal... ala Ahul?? jokoa** ere eskainia zaie, elkarrekin ongi pasatzeko.

Bukatzeko, KORRIKA 19an gazteen parte-hartzea sustatzeko, **Selfieak egitera gonbidatuko ditugu**, ondotik beren argazkiak **www.korrika.eus** webgunean zintzilikatzeko.

ETAPA GUZTIETAN ERREPIKATZEN DIREN JARDUERAK

Hauk dira etapa guztietan errepikatzen diren jarduerak:

- Kanta eta mezua. KORRIKA kanpaina kokatzeko eta girotzeko erabiliko dira.

- Ipuina. Ipuina lantzerakoan, hezkuntza-etapa bakoitzak bere berezitasuna izango du.

- Era berean, KORRIKA TXIKIA ekimena indartu egin nahi da, aukera ematen digulako eskola barruan egindako lana kanporatzeko eta euskararen aldeko elkartasuna adierazteko.

Horri lotu zaio HH eta LHko ziklokoek, auzolanean, osatuko duten horma-irudia, gero KORRIKA TXIKIAN banderola gisa eramango dena.

KORRIKA TXIKIA molde berezian bukatzea ere proposatua da: iristerakoan, zaharrenek ohorezko hesia egitea gazteenei, bakoitzaren indarra eta ahalmenak txalotuz.

Jarduerak antolatzerakoan progresio bat bilatu nahi izan dugu, ikasleek KORRIKAekin eta honek helarazi nahi duen mezuarekin bat egin dezaten eta KORRIKAK Euskal Herriko bazterrak zeharkatzen dituen egunetan ikasleak ere KORRIKAren parte senti daitezten.

IRAKASLEARENTZAKO ORIENTABIDEAK

JARDUERAK HH	HELBURUAK	EKINTZAREN GARAPENA	DENBORALIZAZIOA	ARDURADUNA
1. KANTA	<ul style="list-style-type: none"> - KORRIKA 19ren girotze-lana eta aurkezpena, ikastetxean zein etxean. 	<ul style="list-style-type: none"> - Bideoklipa ikusi. - Kanta entzun. - Sarrera/irteera orduetan, jolas-orduan ...KORRIKA 19ren abestia jarri. - Etxean, www.korrika.eus webgunearen bidez, aurtengo kanta, baita aurreko edizioetakoak ikusi/entzun familian. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kanta entzun eta bideoklipa ikusi lehen egunean. - KORRIKAK irauten duen bitartean. 	<ul style="list-style-type: none"> - Gelako tutorea edota Musika irakaslea.
2.HORMA IRUDIA	<ul style="list-style-type: none"> - KORRIKA 19ren girotze-lana eta aurkezpena. - Ikastetxeko ikaskide zaharragoak arduratsu eta euskaraz ikustea. - Bakoitzak bere ahalmenekin asko egin dezakela ikustea. - Elkartasuna eta auzolana azpimarratzea, ikastetxe mailan. 	<ul style="list-style-type: none"> - LH3koek sortu duten horma-irudia ikastetxe osoari aurkeztuko diote, protokolo alai eta labur baten bidez. - Beste zikloetako ikaskideak auzolanera deituko dituzte, horma-irudia bakoitzak bere ahalmenekin apain dezan. - HHkoek beren esku edo zango-aztarnez apainduko dute horma-irudia, ahal bezain koloretsu. 	<p>Jarduera bi faseetan aurreikusita dago:</p> <ul style="list-style-type: none"> - LH3koen protokoloa - HHkoen apainketa-lana - Komeni da tarte ez luzeegia uztea bi faseen artean, beste zikloetako ikasleek ere apainketarako denbora eduki dezaten. - Protokoloaren jarraian egin dezakete HHkoek beren apainketa-lana. - Argazkiak ere har daitezke, oroitzapen gisa baita gurasoei azaltzeko. 	<ul style="list-style-type: none"> - Geletako tutoreak eta ikastetxeko hezitzaileak.

IRAKASLEARENTZAKO ORIENTABIDEAK

<p>3. ZER DA KORRIKA?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - KORRIKA 19ren girotze-lana eta aurkezpena. 	<ul style="list-style-type: none"> - Gelan, tutoreak KORRIKari buruz galdetuko du. - Ikasle bakoitzak gurasoei KORRIKari buruz galdetuko die. Albeit informazio gehien bildu beharko dute etxeko ariketa horretan.(Fitxa) 	<ul style="list-style-type: none"> - Saio bat gelan - Etxean tarte hartu fitxa gurasoekin betetzeko - Saio bat fitxak biltzeko eta komentatzeko 	<ul style="list-style-type: none"> - Gelako tutorea
<p>4. LEKUKOA</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Adierazpen plastikorako oinarritzko teknikak ezagutzea. - Ikasleak lekukoaren sinbologiaz ohartaraztea - Informazio-bilaketa lantzea. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ikasle bakoitzak lekuko bana izango du. - Irakasleak lekukoaren sinbologia eta garrantzia ezagutzera bideratuta dauden galderak egingo dizkie, denon artean eta Interneteko informazioa lagun, osa dezaten. 	<ul style="list-style-type: none"> - Adierazpen plastikorako saioak erabili daitezke lekukoa egiteko - Sinbologia eta garrantzia lantzeko 20 minutuko saio bi. - Ikasle bakoitzaren lekukoa ikasgelan gordeko da, hurrengo jarduerari begira. 	<ul style="list-style-type: none"> - Adierazpen plastikako irakaslea - Gelako tutorea edo hizkuntza-arduraduna

IRAKASLEARENTZAKO ORIENTABIDEAK

<p>5. LEKUKO MUSIKALA</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Taldearen baitako komunikazioa eta kohesioa lantzea. - Elkarrekin konpartitzea, bestearen elkartasunaren bila joatea. - KORRIKA 19ko kanta beste testuinguru batean lantzea. - Lekukoaren sinbologia jolas kooperatiboaren bidez lantzea. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ikasleen erdiari, aurrez egindako lekukoak emango zaizkie, beste erdia esku hutsik geratuko denean. - Irakasleak KORRIKA 19ko kanta ipiniko du, eta ikasleak ibiltzen hasiko dira, lasai-lasai, espazio guztia okupatzeko gisan, elkarren artean nahasiz. - Irakasleak musika geratzean, lekukoa duen ikasle bakoitzak, gabe dagoen kideren bati pasatu beharko dio. - Horrela jarrai daiteke, aldaera biziagoak sartuz. 	<ul style="list-style-type: none"> - Aldaerekin, 20 minutuko saio bat egin daiteke. - Saioaren ostean, lasaitzeko une bat har daiteke. - Bukaeran, ikasle bakoitzaren lekukoa ikasgelan gordeko da, hurrengo jardueri begira, baita Lekuko Musikalarena errepikatu nahiko balitz. 	<ul style="list-style-type: none"> - Gelako tutorea edota Musika irakaslea.
<p>6. IPUINA</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kontakizuna entzutea: aditu eta ulertzeko gaitasuna lantzea. - Hiztegia lantzea. - Kidetze-plana abian jartzea. - Ahozkotasuna eta irudikapena erabiltzea eta lantzea. 	<ul style="list-style-type: none"> - Irakasleak ipuina dramatizatuko du, irudiak erakutsi gabe. - Irudiek lagunduta, irakasleak ipuina dramatizatuko du. - Ipuina girotzeko, Pirritx eta Porrotxen Ane Pirata kanta erabiliko da. - Kidetze-estrategiaren bidez, DBHko ikasleek ipuina antzetzuko dute edota ipuina irakurriko dute, eskulan bat eginez: izarraren magia hortzetako txotx edo palilloen bidez eraginez. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ipuina lantzeko, 2 saio erabiltzea aurreikusten da. 3. saio bat aurreikusten da kidetzea lantzeko; azken saio horretan, ikasle helduek txikiei ipuina kontatuko diete. 	<ul style="list-style-type: none"> - Gelako tutorea.

IRAKASLEARENTZAKO ORIENTABIDEAK

<p>7. PERU PIRATAREN MARGOTZEA</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ipuineko protagonista, Peru Pirata, irudikatzea, eta mezu baikorrekin lotzea. - Lekukoaren sinbologia lantzea. - Familiak KORRIKA 19n parte-hartzea motibatzea. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ikasleei ipuineko Peru Pirataren irudi bana zuri-beltzean emango zaizkie eta, margotu egingo dituzte. - Irudien gainean idatzitako leloaz, "Garen bezalakoak gara: denok Korrikara!", tarte bat hartuko da gogoetatzeko, eta hortik lelo batzuk ateratzeko (gero peto gibelean idazteko). - Bakoitzak bere margolana bildu, eta aurrez egindako lekukoan sartuko du. - Ikasle bakoitzak bere lekukoa eramango du etxera, eta bertan, gurasoekin batera zabalduko dute. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ordu-erdiko saio bat gelan: 15 minutu margotzeko, 15 minutu gogoetarako (HHko zaharrenekin). - Margoa lekukoan sartzeko beste 5 minutu. - Etxean lekukoa zabaldu, gurasoekin. - Biharamunean, irakasleak tarte bat hartuko du, etxean nola pasa den komentatzeko. 	<ul style="list-style-type: none"> - Gelako tutorea edo adierazpen plastikako irakaslea.
<p>8. PETOA</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Adierazpen plastikorako oinarritzko teknikak eta baliabideak erabiltzea. - A21 plangintzarekiko errespetua lantzea. 	<ul style="list-style-type: none"> - KORRIKA TXIKIraiko edo eskolan egingo den jaialdirako petoa prestatu. - Petoaren aurreko aldean KORRIKA 19ren logoa jarriko dugu eta atzean ikasgelan landutako lelo bat idatziko dugu (ikasleak txikiegiak badira, irakaslea edota gurasoak arduratuko dira idazteaz), hartutakoen artean ikasleek garrantzitsuentzat jotzen dutena. - Erabiliko ditugun materialak ahalik eta berrerabilgarri edo birziklagarrienak izango dira. 	<ul style="list-style-type: none"> - Plastika arloko bi saio erabiliko ditugu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Plastikako irakaslea edota gelako tutorea.

IRAKASLEARENTZAKO ORIENTABIDEAK

<p>9. KORRIKA TXIKIA</p>	<p>KORRIKA 19ren girotze-lana.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - 8. jardueran sortutako petoa jantzita aterako dira HH eta LHko ikasle guztiak. - KORRIKako kanta ezberdinak erabiliko dira animaziorako, megafonoa erabiliz. - LH3koek eramango dute ikastetxeetan auzolanean eraiki horma-irudia, banderola gisa. - LH2koek sortutako lekuko handiak eskuz-esku pasako dira, eta bukaeran barnean dauden bertsoak kantatuko dira. - Iristerakoan, ikasle zaharrenek ohorezko hesia osatuko dute, gazteenak beren urratsean pasatuko direnean txalotzeko. 	<ul style="list-style-type: none"> - KORRIKA herritik pasatzen den egunean, baita aurreko egunetan ere bai. - Ikastetxeko ordutegian. 	<ul style="list-style-type: none"> - Gelako tutorea
---------------------------------	------------------------------------	---	---	--

**3-6 URTE
JARDUERA**

KANTA

SARRERA

Kantuaren bidez, Korrikan girotzeko helburua dago. Ikasleak eta ikastetxeak, noski, baita, txikienekin, familiak ere bai.

PROZEDURA

- Gelan dauzkagun baliabideak erabiliko dira (diskoa, internet...), kantua maiz pasatzeko, egokia zaigun orduetan.
- Ikasleen etxeetan ildo beretik jarraitzeko, bideoklipa interneten begiratzeko helbidea luzatuko zaie gurasoei, baita gomendatuko aurreko edizioetako kantak ere ezagutzeko, etxea girotzeko.

BALIABIDEAK

- Diskoak
- Korrikaren webgunean, bideoklipa desberdinak itsastea, euskarriak sailean

KANTA “ DENOK KORRIKARA!”

Euskara da kanpora ta denok Korrikara

O Euskara lauda ezan Urepele herria
handikan baitu Korrikak hasiera berria
Bilbon ospatzekotan ba kilometro azkena
Xalbadoren babesean emanen du lehena

UREPELETIK BILBORA ABIA DADIN KORRIKA ! EUSKARA DA KANPORA ETA DENOK KORRIKARA

Euskaldunak herrietan ahaldun gaitzen
eta gure mintzaeraz denak harro gagozen,
Urepeletik Bilbora lekukoa gidatzen
Giza katea eten gabe orok laster goazen

UREPELETIK BILBORA ABIA DADIN KORRIKA ! EUSKARA DA KANPORA ETA DENOK KORRIKARA

Euskahaldun den guztiak burua altxa beza,
gorenean ikusteko euskaldunon hizkuntza.
Korrikazale guztiek hauxe eskatzen dute,
nola zabaldua dagon prezia bezate.

UREPELETIK BILBORA ABIA DADIN KORRIKA ! EUSKARA DA KANPORA ETA DENOK KORRIKARA

Gogo konpli dezala euskal jendarteak,
euskahaldun bihurtuz datozen urteak.
10 egun eta gaez Korrika ta Euskara;
euskahaldunei eskerrak pizturik sugarra.

UREPELETIK BILBORA ABIA DADIN KORRIKA ! EUSKARA DA KANPORA ETA DENOK KORRIKARA

Batzuk herriaz orroit, euskaraz ahantzi
bertzek euskara maite, herria gaitzetsi;
hizkuntza ta herria berex ez doatzi,
berex nahi daukute konpreniarazi
bata bertzea gabe ez daizkela bizi

UREPELETIK BILBORA ABIA DADIN KORRIKA ! EUSKARA DA KANPORA ETA DENOK KORRIKARA

ZER DA KORRIKA?

SARRERA

Jarduera hau edizio bakoitzean errepikatzen den horietakoa da. Klasiko bihurtu arren, komeni da norberak berrikuntza bilatzeko saiakera egitea.

Ikasle txikienek KORRIKA zer den jakitea bilatzen da. Horregatik, ikasleen adina kontuan hartuta, aurretiaz KORRIKARI bizi izan ez dutela kontuan hartu behar dugu.

Etxekoen inplikazioa ezinbestekoa da.

PROZEDURA

- KORRIKA 19ren unitate didaktikoa lantzen hasi aurretik, egunaren amaieran umeei etxera eramane beharreko fitxaren berri emango diegu. Ikasle bakoitzak fotokopia bana eramango du (atxikita doaz ikasleei banatu beharreko fitxak).
- Ikasle bakoitzak KORRIKARI buruzko lehen hausnarketa egingo du familian.
- Biharamunean, irakasleak sarrera emango dio jarduerari. Ikasle bakoitzak etxean egindako hausnarketa ahots ozenez kontatuko du: zer daki KORRIKARI buruz? Zer kontatu diote etxean?...
- Irakasleak ordenagailuan aurreko edizioetako argazkiak erakutsiko dizkie.

BALIABIDEAK

- Ikasleei banatzeko fitxa.
- Aurreko edizioetako argazkiak.

**EUSK
AHAL
DUN!**

ZER DA KORRIKA?

Ikaslearen izen-abizenak:

.....

Noiz pasatuko da **KORRIKA** zure herritik?

(edo inguruko herrietatik):

.....

.....

Parte hartuko al dugu **KORRIKA 19n**?

.....

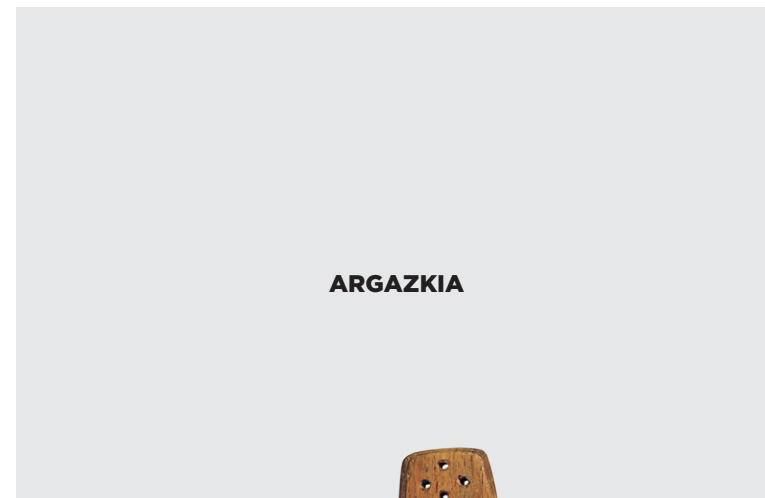
.....

Bilatu etxean KORRIKako argazkiren bat (aurreko edizioetan

parte hartu genuenakoa, gure herritik pasatu zenekoa,

amaierako festakoa, prentsarik ebakitakoa ...).

Argazkirik aurkitzen ez badugu, marrazki ederra ere egin dezakegu!

HORMA IRUDIA

SARRERA

Jarduera honen helburua, ikastetxeko kide ezberdinek horma-irudi komunak sortzea eta eraikitzea da. Bakoitzak bere adinean, bere ahalekin, zerbait ekar dezan elkartzen gaituen zerbaiti.

LH3koek dute horma-irudia sortuko, eta ikastetxeari aurkeztuko. Pasabidean, edo egokien zaigun lekuan utziko dugu horma-irudia zintzilik.

Ziklo bakoitzak bere erara apaindu ostean, horma-irudia Korrika Txikirako erabiliko da, banderola moduan, LH3koek txandaka eramanen dutena.

PROZEDURA

HHko haurrek ere asko egin dezakete! Apainketarako, txikiek beren aztarna koloretsuak hormairudian ipiniko dituzte.

Kolore ezberdinetako tindu-poteak edukiko dituzte helduek, eta ikasle bakoitzak eskua sartuko du gustukoen duen kolore-potean.

Ondotik, eskua blai daukatela, horma-irudira hurbildu, eta beren aztarna utziko dute, eskua horma-irudian zapalduz. Kopuruen arabera, haur bakoitzak aztarna bakarra edo bikoitza pausatuko du, horma-irudia ahal dela osotasunean hartuz.

Kopuruak handiegi ez balira, eta eguraldia ez balitz hain txarra, eskuaren orde, zangoarekin egin daiteke jarduera berdina, horma-irudia lurrean pausatuz.

BALIABIDEAK

Jarduera egiteko elementu hauek baliatuko ditugu:

- Amantalak
- Tindu-pote koloretsuak
- Horma-irudia

**EUSK
AHAL
DUN!**

LEKUKOA

SARRERA

Jarduera hau edizio bakoitzean errepikatzen den horietakoa da. Klasiko bihurtu arren, komeni da norberak berrikuntza bilatzeko saiakera egitea.

PROZEDURA

- Ikasleei komuneko edo sukaldeko paperaren tutuak ekar ditzaten eskatuko diegu jarduera egin aurretik. Ikasle bakoitzak bere lekukoa izango du.
- KORRIKAren irudiez balia daiteke, tutuak apaintzeko. Hori gabe ere egin daitezke apainketak.
- Azkenik, pinotxo-papera baliatuz koloretako zintak egin eta goiko muturrean itsatsi.
- Lekukoak ondoko jardueretarako gordeko ditugu ikasgelan: Lekuko Musikala burutzeko, eta ipuinari lotuta dagoen marrazkia bertan sartzeko, etxera eramateko gisan.

BALIABIDEAK

Jarduera egiteko elementu hauek baliatuko ditugu:

- Komuneko edo sukaldeko paperaren barrualdeko tutuak
- Kartoi mehea

- Lekeda
- Margoak
- Koloretako zintak (pinotxo-papera, lazoak, hariak...)

LEKUKO MUSIKALA

SARRERA

Jarduera honen helburua, taldearen baitako komunikazioa eta kohesioa lantzea da, Korrikaren giroan murgildurik jarraituz.

Hitez ala ez, besteekin konpartitzeak, bestearen elkartasunaren bila joateak garrantzia izango du hemen.

Aurretik landutako kanta eta lekukoa beste testuinguru batean birrerabiliko dira hemen.

PROZEDURA

Irakasleak zirkuluan jarriko ditu ikasleak.

- Ikasleen erdiari, aurrez egindako lekukoak emango zaizkie, beste erdia esku hutsik geratuko denean. Irakasleak azalpenak emango ditu, bazterrak lasaitzeko eta kontsignak emateko.

- Irakasleak Korrikaren kanta ipiniko du, eta ikasle guztiak ibiltzen hasiko dira, lasai-lasai, espazio guztia okupatzeko gisan, elkarren artean nahasiz.

- Irakasleak musika geratzean, lekukoa duten ikasle bakoitzak, gabe dagoen kideren bati pasatu beharko dio.

- Irakasleak musika berriz ipiniko du, eta geratzean, lekukoa duten ikasleek gabe dagoen kideren bati pasatu beharko diote. Helburua da lekukoa ahalik eta kide gehienei pasatzea (ez diezaioten beti berdinari eman).

- Horrela jarraituko dute zortzi/hamar bat saio eginez, eta aldaerak ere sar daitezke aldi bakoitzean: korrika ibili, saltoka... baita lekukoa pasatzean, kidea besarkatzea edo musu bat ematea...

- Praktikaren ondotik, une bat har daiteke lasaitzeko, eta ikasleek adieraz dezaten nola sentitu diren saio garaian, zein oztopo/zailtasun topatu duten...

BALIABIDEAK

- Korrikaren kanta ozenki entzuteko tresneria

- Aurrez landutako kartulinazko lekukoak

IPUINA

SARRERA

Jarduera hau edizio bakoitzean errepikatzen den horietakoa da. Klasikoa dirudien arren, komeni da norberak berrikuntza bilatzeko saiakera egitea.

KORRIKA 19ren leloa Euskahaldun izanez, ahalmenaz gogoetatzeko parada eskaini nahi du ipuinak. Batez ere gazteenak kontura daitezzen, txikiak izanik ere, beren ahalmenak badituztela.

PROZEDURA

Lehenik irakasleak ipuina ahots ozenez irakurriko du, dramatizazio eta intonazio egokia baliatuz. Jarraian ikasleei ipuinari buruzko galderak egingo zaizkie, ulermena eta hiztegia lantzeko. Ondoren, ipuina denek batera berreraikiko dute, irudien bidez.

- Kidetze-estrategia erabiliz, DBHko ikasleen antzezpena ikusiko dute, aurrez ipuina landu badute ere.

- Kidetze-estrategiaren bidez, ipuina girotzeko eskulan simple-simplea ere egin dezaketa: DBHkoek zurezko izarra egin dezateke hortzetako txotx edo palliloez. Bost txotx erditik egin, osoki apurtu gabe, eta hamar adarretako izar bat osatu. Ipuinean, protagonistak negar egiten duenean izarrenen gainera, ur-tantak poliki isuri txoxten erdira: adarrak mugitzen eta biltzen hasiko dira, eta bost adarreko izarra osatuko dute.

- Ipuina girotzeko beti, beste aukera bat: Pirritx, Porrotx eta Marimototsen Ane Pirata kantuekin loturak egin daitezke.

BALIABIDEAK

- Ipuina
- Koloretako irudiak (hurrengo orrialdeak)
- Hortzetako txotx edo palliloak (borobilak askoz hobe)
- Ura
- Pirritx eta Porrotxen Ane Pirata kanta (Pupu eta Lore diskotik), eta hori entzuteko tresneria

IPUINA “ PERU PIRATAREN ALTXORRIK HANDIENA”

Peru, pirata zen. Bai, PIRATA.

Ikusten munduan boga eta boga dabilzan gizon itsusi eta indartsu haiek? Itsasontzi ederrenek gidaturik, jantzi dotorenek bezituz, ezpata zorrotzenek babestuz, harribitxi distiratsuenek apaindurik... Horrelakoak izan ohi dira piratak.

Guzti-guztiak.

Peru salbu.

Peru, mutiko gazte eta fina zen, argala bezain lotsatia. Zuloz beteriko ator zaharrak zion bizkarra estaltzen, eta galtza aise handiegiek, gerria ahal bezala inguratzen.

Hamabi urte zituela, Peru pirata hasiberria zen. Bizarraundi kapitainak bere itsasontzian onartu zuen, garbiketa-lanen truke, eta ogi-mutur baten sari. Ezpataren orde, Peruk erratza zuen eskuan.

Dena-dela, Peru segur zegoen, handitzean, pirata dotore eta ospetsua izanen zela. Egun batez, bai. Segur.

Bitartean, Peruk horrela igarotzen zituen egunak: itsasontziko olak torra eta torra, txoko guztiak karraka, eta hori dena, tripa kurrukuka ari zitzaioa. Peruk ez zuen jateko anitzen menturarik, baina itsasoan ibiltzeak, aurpegia haizeak ferekaturik, gosea urtarazten zion.

Egun hartan, Peruk Bizarraundiren gela garbitu behar zuen. Leku hura gustukoa zuen Peruk: ogi beroaren usain gozoa zegoen beti, eta paretak sekulako dirdira zuten: urrea bazter guztietatik isurtzen zela zirudien.

Ohe ondoko mahaitxoa garbitzen ari zela, Peruri sekulako gogoia piztu zitzaion, berak ez zekiela zergatik: mahaitxoaren tiranta ireki nahi zuen, jakinminez, soil-soilik ikusteko zer zegoen hor barnean.

Baina lehenik, bazterretan ongi begiratu zuen, norbaitek ikusiko zuela beldurrez. Burua ezker, burua eskuin, burua gibelera: ez zegoen inor. Tiranta zabaldu zuen, poliki-poliki. Hara! Ez zegoen ezer.

Edo bai: izar bat. Hala uste izan zuen Peruk. Baina izar berezia zen hura: ez zuen distirarik. Ez urrerik, ez harribitxirik. Zurezkoa zen. Hamar adarretako zurezko izar txiki eta fina.

Peruk izarra eskuetan zuela... “ZERTAN HABIL HEMEN?” Bizarraundiren garrasiak Peru harritu zuen. Mutuzurik geratu zen, kapitaina hantxe ikustean.

- Zertan habil hemen?
- Ga... ga... garbitzen!
- Garbitzen? Ala lapurtzen?
- Ez, ez, kapitaina! Soil-soilik begiratzen...
- Nire izarra eskuetan harturik? Horixe duk begiratzeko molde arraroa...
- Barkatu, barkatu, otoi...
- Ez da pentsatu ere! Nire gauzak ezin daitezke ukitu. Hoa PRESO!
- Preso? Ez, eeeeeeeeeeeeeeeee!

Baina Bizarraundik Peru belarritik hartu zuen herrestan, gure mutikoa oihuka ari zela. Eta itsasontziko lekuri beldurgarrienera eraman zuen: satora. Bertan, petra! batetik zintzilik zegoen kaiola txiki batean sartu zuen Peru. Klink eta klink eta klank, gakoz.

Peruk zurezko izarra oraindik eskuetan zuen. Bizarraundik haxe erran zion:

IPUINA “ PERU PIRATAREN ALTXORRIK HANDIENA”

“Begira zer eginen diagun: izar honek hamar adar ditik. Lortzen baldin baduk izarra hamar adarretatik bost adarretara bihurtzea, aske geratuko haiz. Baina kontuz: bost adarretakoa bilakarazi behar duk... izarra UKITU GABE!”

Hori erranik, Bizarraundi sototik atera zen, Peru gaixoa dardarka utzirik ilunpean. Desesperaturik zegoen:

“Baina nola demontre egingo dut ba, kapitainak eskatutakoa? Hamar adarretatik bostetara pasatzea, izarra ukitu gabe, ezinezkoa da-eta!”

Momentu bat igaro ondoan, Peruri gauza bat bururatu zitzaion: izarraren gainean ufaturaz, bost adarretakoa bilakatuko zen, bai horixe! Peruk izarra kaiola-zolan pausatu zuen, eta bere baitatik atera zezakeen haizerik bortitzena ufatu zuen izarraren gainera: ufa eta ufa, buha eta buha!

Baina izarra ez zen mugitu ere egin.

Orduan, Peruri beste gauza bat bururatu zitzaion: modurik indartsuenean pentsatuko zuen izarra hamar adarretatik bostetara pasatzea, bai horixe! Begiak itxi, burua esku artean koka, eta bost adarrei pentsatu zuen azkar, gogor, sendo, indartsu.

Baina izarra ez zen mugitu ere egin.

Itsasoa bortitz zebilen kanpoan. Orduan, Peruri beste gauza bat bururatu zitzaion: bere kaiola olatuek itsasontzia bezala inarrosiko zuen, bai horixe! Kaiola barretatik hartu, eta dilin-dalan, ezker-eskuin, gora-behera gogor astindu zuen.

Baina izarrak, barra artetik ihes egin zuen, kaiolatik kanpo, oraindik hamar adar zituela.

Peruren zalapartak entzunik, Bizarraundi sotora brau sartu zen:

- Zer egin duk, ba?

- Ezinezkoa da. Zure izarra ezin da aldatu ukitu gabe.

- Noski baietz!

- Nire ahal indartsuenak erabili egin ditut, baina izarra ez da mugitu ere egin.

- Gure ahalmena ez duk soilik indarrezkoa, mutiko. Izar hau, mendien tontorretan bizi den artzain batek eman zidan aspaldi, nire altxorrik handiena zein den inoiz ez ahazteko.

Bizarraundik izarra lurretik bildu, eta Peruri luzatu zion, hauxe erranez:

- “Pentsa ezak zein den hire altxorrik handiena, eta izarrak zabalduko dik kaiolako atea”.

Bizarraundi sototik atera bezain laster, Peru bere altxorrik handienei pentsatzen hasi zen.

Bururatu zitzaion beste piratekin aurkitu kutxa bat, egun batez, uharte urruti batean, harribitxi eta urrez betea zegoena.

Baina izarra ez zen mugitu ere egin.

Bururatu zitzaizkion portuko itsasontzirik handienak, kapitaina dotoreak barran, ezpata erraldoiak altxatzen.

Baina izarra ez zen mugitu ere egin.

Desesperazioak jo zuen Peru, berriz ere. Orduan, begiak itxi, eta bere burua ikusi zuen itsasontzi gainean. Olatuen gainetik, boga eta boga, eguzkiari begira. Haizeak belak hantzen zituela, eta Peruren aurpegia ferekatzen.

Hori gogoratuz, Peru negarrez hasi zen. Begiak zabaldu zituen, eta malkoek ihes egin zioten, pirripitaka mateletan behera, tintaka-tantaka Bizarraundiren izar gainera.

IPUINA “PERU PIRATAREN ALTXORRIK HANDIENA”

Orduan, Peruk izarra mugitzen ikusi zuen. Adarrak poliki-poliki biltzen ari ziren, Peruk ukitu gabe. Hamar, zortzi, sei... bost! Izarra bost adarretakoa zen, Peruk ukitu gabe!

Kaiolako atea klink eta klink eta klank zabaldu zen.

Orduan, Peruk ulertu egin zuen bere altxorrik handiena, askatasuna zela. Ez harribitxiak, ez urrea, ez itsasontziak eta ezpatak ukaitea, baina mundu honetan aske sentitzea eta bizitzea.

Sototik ateratzean, Bizarraundik irriño batez egin zion harrera, hauxe erranez:

“Gure ahalmek ez dik mugarik, gu txikiak izanik ere. Garen bezalakoak gaituk. Gorde ezak izarra hirekin, mutiko, eta hoa boga eta boga, munduan gaindi”.

Baina Peruk ez zuen pirata izan nahi. Izarra sakelan sartu, eta mendi tontorretara buruz joan zen. Handitzean, Peru artzaina izan zen. Egun batez, bai. Segur.

HIZTEGIA

Salbu: izan ezik.

Gerria: gerruntzea.

Segur: ziur.

Torra(tu): igurtzi.

Urtarazten: urtu aditzetik; desagertu zentzuan, hemen.

Dirdira: distira.

Tiranta: tiradera.

Zurezkoa: egurrezkoa.

Mututurik: mutu, hitz gabe.

Herrestan: arrastaka.

Petral: habe.

Desesperaturik: itxaropena galdurik.

Buha: ufa.

Sendo: tinke, berme.

Olatuek: uhinek.

Zalapartak: kalapitak; harramantza, zarata.

Laster: azkar, fite.

Mateletan: masailetan.

Harrera: ongi-etorria.

Tontorretara: gailurretara, kaskoetara.

PERU PIRATA MARGOTZEA

SARRERA

Jarduera honen helburua, ikasleak ipuineko protagonistaz, Peru Pirataz, jabetzea da, margoketaren bidez.

Horrez gain, protagonista mezu baikorrekin lotzea ere izango da xedea: margotuko duten irudian, "Garen bezalakoak gara: denok KORRIKARA!" idatzia izango dute.

Txikia izatea eta ahalmena edukitzea lotzen dituen gogoeta proposatuko da.

Lekukoaren sinbologia lantzea eta familiak KORRIKA 19ra animatzea ere badaude helburuetan.

PROZEDURA

Ikasleei ipuineko Peru Pirataren irudi bana zuri-beltzean emango zaizkie eta, margotu egingo dituzte.

Irudien gainean idatzitako leloaz, "Garen bezalakoak gara: denok Korrikara!", tarte bat hartuko da gogoetatzeko.

Hortik, baita ipuinaren bukaera gogoetatuz, HHko zaharrenekin lelo batzuk landuko dira: txikia izatea, desberdina izatea, eta ahalmenak edukitzeaz gogoetatuko da. Lelo horiek erabiliko dira, ondoko jardueran, peto gibelean idazteko.

Bakoitzak bere margolana bildu, eta aurrez egindako bere lekukoan sartuko du.

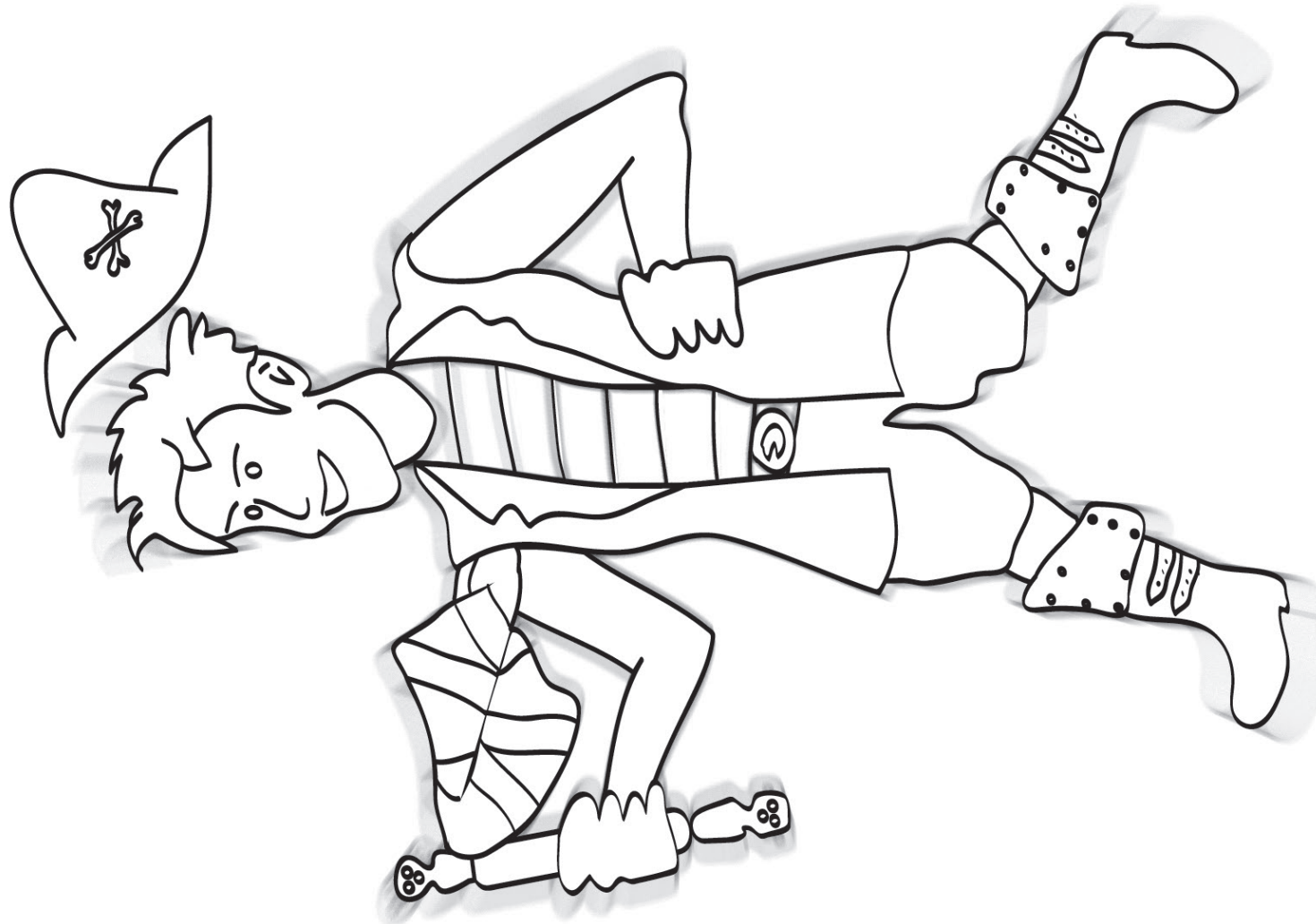
Ikasle bakoitzak bere lekukoa eramango du etxera, eta eskatua izanen zaie gurasoekin batera lekukoa zabaltzea, eta margolana zein leloa doi bat komentatzea.

Biharamunean, irakasleak tarte bat edukiko du, etxekoa nola iragan den komentatzeko, eta KORRIKARA animatzen diren galdetzeko.

BALIABIDEAK

- Zuri-beltzeko marrazkiak (ondoko orrialdea)
- Margoak
- Aurrez ekoiztutako lekukoak

PETOA

SARRERA

Jarduera hau edizio bakoitzean errepikatzen den horietakoa da. Papera da jarduera hau burutzeko baliabide nagusia. Plastikoa, ahal dela, baztertu egingo dugu, ingurunea kutsatzen duela kontuan harturik; hala ere, aurreko edizioetarako erabilitakoak birziklatzea proposatuko dizuegu.

Aukera bikaina da ingurugiro eta birziklapenari buruz hitz egiteko eta A21eko konpromisoak gogora ekartzeko.

PROZEDURA

Lehenik, KORRIKA 19ko irudia banatuko diegu, (ondorengo orrian) koloreztatzeko.

Aurreko aldean aurtengo leloa egongo da; atzeko aldean, aurreko jardueran gelan landutako leloren bat idatziko da (lelo bat adostua balitz, irakasleak aurrez idatz dezake ordenagailuz, tamaina nahiko handiz inprimatzeko).

Petoa KORRIKAren kolorez margotu eta ertzetatik moztuko dugu. Atzeko eta aurreko aldeak kamisetari lotuko dizkiogu kate-orratzen laguntzaz edota soka edo lazoak erabiliz eta ertzak lotuz.

BALIABIDEAK

Jarduera egiteko elementu hauek burutzeko baliatuko ditugu:

- Aurreko urteetako petoak (izatekotan).
- Petoaren fotokopia Din A-4 tamainara handituta (ikus hurrengo orrialdea)
- Margoak
- Artaziak
- Kate-orratzak
- Soka, lazoa edo antzekoa.

KORRIKA TXIKIA

SARRERA

KORRIKA TXIKIA kasuan kasuko herritik KORRIKA 19 pasatzen den egunean burutzea litzateke egokiena. Denan, KORRIKA 19 pasa aurretik ere burutu daiteke KORRIKA TXIKIA. KORRIKA 19 herritik pasatuko ez balitz, lurraldea hartuko da erreferentziatzat.

Jarduera hau, lagunartean eta giro alaietan egitekoa da, hortaz, ezinbestekoa da ikasleen arteko kidetzea bultzatzea. Horregatik, Unitate Didaktikoan zehar auzolanean egindakoa erabiliko da hemen: horma-irudia, denen artean apaindurik, LH3koek banderola gisa eramango dute.

Herri eta zonalde bakoitzean euskaltegiek eman ohi dituzten jarraibideen arabera antolatuko da KORRIKA TXIKIA.

PROZEDURA

LH3koek denen artean apaindu horma-irudia eramango dute, banderola gisa, eta txandaka.

LH2koek ekoiztu lekuko handiak zikloka eta mailaka pasako dira, eskuz-esku.

KORRIKA TXIKIA iristean, ikasle zaharrenek ohorezko hesia osatuko dute, eta ikasle gazteenak ttipi-ttapa pasatzean, txalotuko dituzte.

Bukaeran, LH2koek lekukoan sartu dituzten bertsoak azaldu, eta megafoniarik abestuko dituzte, txandaka.

BALIABIDEAK

- Petoa soinean.
- Megafoniarik KORRIKA 19ko kanta; aurreko urteetako KORRIKA kantak.

Oharra: KORRIKA 19 eskola-ordutegitik kanpo pasatuko balitz, animatu ikastetxeko familia eta ikasleak KORRIKA ofizialean parte hartzera.

^{æk}
19.korrika
EUSK
AHAL
DUN!